

Tjänsteutlåtande

Styrelsen 2025-06-09

Ärendenummer GSHAB-2024-00007

Handläggare: Karin Lange, administrativ chef

Telefon: 031-368 54 59

E-post: karin.lange@gshab.goteborg.se

Yttrande till stadsrevisionen avseende granskning av verksamhetsåret 2024

Förslag till beslut

1. De åtgärder som redovisas i tjänsteutlåtandet godkänns.
2. Tjänsteutlåtandet översänds till stadsrevisionen som yttrande från Göteborgs Stadshus AB med anledning av lämnad rekommendation vid granskningen av verksamhetsåret 2024.
3. Besluten under denna paragraf förklaras omedelbart justerade.

Sammanfattning

Stadsrevisionens samlade bedömning är att bolaget har skött verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen i huvudsak har varit tillräcklig.

Den uppföljande granskningen avser den rekommendation som lämnades 2023 för det särskilda granskningsområdet Informationssäkerhet och som kvarstod 2024 och där bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy.

Genomförda och planerade åtgärder med anledning av rekommendationen beskrivs under rubrik i ärendet.

Bedömning ur ekonomisk ekologisk och social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Stadsrevisionens granskningsredogörelse för 2024.

Ärendet

Efter lekmannarevisorernas granskning av verksamhetsåret 2024 ska styrelsen lämna ett yttrande över de åtgärder som bolaget gjort eller planerar att göra med anledning av den från 2023 kvarstående rekommendation som stadsrevisionen lämnat. Ärende innehåller förslag till styrelsens yttrande där genomförda och planerade åtgärder beskrivs. Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen senast den 19 juni 2025.

Beskrivning av ärendet

Stadsrevisionen har i uppdrag att granska verksamheterna i Göteborgs Stad. Granskningen av verksamheten 2024 för Göteborgs Stadshus AB omfattade:

1. grundläggande granskning
2. uppföljande granskning

Stadsrevisionens granskningsredogörelse framgår av tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Den samlade bedömningen är att bolaget har skött verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen i huvudsak har varit tillräcklig.

Den uppföljande granskningen avser den rekommendation som lämnades 2023 för det särskilda granskningsområdet Informationssäkerhet och som kvarstod 2024.

Iakttagelser

Stadsrevisionen lyfter i sin granskningsredogörelse för 2024 även att granskningen visar på avvikelse inom avgränsade delar av bolagets beslutsfattande även om bedömningen är att beslutsfattandet i sin helhet är ändamålsenligt.

De iakttagelser som stadsrevisionen lyfter avseende att avsteg skett från gängse hantering vid beredningen i några principiella ärenden¹ och att styrelsen i Stadshus endast blivit informerad om motiven härför pekar på ett eventuellt behov av revidering i styrningen. Liknande situationer kan uppstå även framåt och tidsskäl kan då undantagsvis innebära att avsteg från beredningsgången är nödvändiga att göra. Stadshus bedömer därför att det är ändamålsenligt att vid en revidering se över styrningen² och att vissa justeringar i så fall bör ske i riktlinjerna för ägarstyrning och i anvisningen för ärendeberedning inom koncernen för att möjliggöra detta. Det främsta syftet med den beslutade beredningsprocessen är att skapa en allsidig beredning av ärendet inför beslut i kommunfullmäktige. I de aktuella fallen, har för att ge tydlighet och transparens, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i sitt underlag fått information om beredningsgången och att ett avsteg har skett. Det faktum att kommunfullmäktige fattat beslut på detta underlag kan tolkas som att de funnits vara allsidigt beredda och att kommunfullmäktige även accepterat avsteget från riktlinjen.

Stadsrevisionen noterar även i sin granskningsredogörelse att ledamöter i vissa ärenden valt att inte delta i beslut. Även detta val är ett aktivt beslut av vederbörande ledamot. Stadshus instämmer i att det inte frångår ledamotens ansvar i sitt uppdrag.

¹ Kommunfullmäktige 2023-04-27, § 22, Hemställan från Business Region Göteborg AB om ställningstagande gällande verksamhetsförändring i delägda bolag. Kommunfullmäktige 2024-09-12, § 351, Hemställan från Liseberg AB om ställningstagande gällande bryggfinansiering avseende återuppbyggnad av Oceana Vattenvärld

² Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning och Göteborgs Stadshus AB:s anvisning för ärendeberedning inom koncernen

Kvarstående rekommendation

Stadsrevisionens rekommendation 2024 rör den uppföljande granskningen:

Bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Stadshus bedriver ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete och de iakttagelser i granskningen som bedömningen skett mot är Göteborgs Stads säkerhetspolicy och Göteborgs Stads riktlinje för informationssäkerhet. Kommunfullmäktige beslutade om

Vidtagna åtgärder och Stadshus förslag till åtgärder

Sedan den uppföljande granskningen gjordes har Stadshus fortsatt utvecklingsarbetet inom informationssäkerhetsområdet. Implementeringen av det stadengemensamma systemstödet ISDB³ pågår. Inledningsvis kommer Stadshus lägga över sitt befintliga behandlingsregister i systemet. Successivt kommer även befintlig förteckning över informationstillgångar och informationsklassning finnas inom ramen för systemstödet vilket kommer underlätta vid uppföljning och kontroll. Detta arbete sker i nära samverkan med stadsledningskontoret och intraservice.

Vid inledningen av 2025 produktionssatte intraservice även det nya stödet för behörighets- och kontohantering, vilket förutom att förbättra informationssäkerheten dessutom gör det enklare att få överblick samt säkerställa de behörigheter som olika roller/befattningar ska ha.

Stadshus ingår i det nätverk som finns för informationssäkerhet i staden och bolaget har under 2024/2025 även haft utbildningsinsatser för medarbetarna.

Stadshus arbetar utifrån ett riskbaserat förhållningssätt bedömer att det ligger väl i linje med det informationssäkerhetsarbete som sker i staden⁴. Även i detta har Stadshus en nära samverkan med stadsledningskontoret i syfte att riskminimera och samtidigt vara resurseffektiva.

Stadshus bedömning

Pågående utvecklingsarbete utgår från Stadshus informationsägarskap. Syftet är säkerställa att bolaget har ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete följsamt mot kommunfullmäktiges styrning inom området och som ligger i linje med den systematik som kontinuerligt utvecklas i staden. Med hänvisning till de åtgärder som har genomförts är det bolagets bedömning att den rekommendation som stadsrevisionen lämnat om att öka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy kan anses omhändertagen.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

³ Informationssäkerhetsdatabas

⁴ Bland annat intraservice projekt - Etablera systematiskt informationssäkerhetsarbete (ESI)

Granskning av Göteborgs Stadshus AB

– verksamhetsåret 2024

2025-02-07

Missiv till Göteborgs Stadshus AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2024.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskning som har genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar och rekommendationer som framgår av denna redogörelse.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Följande rekommendation lämnas:

Bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy (från 2023).

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av den rekommendation som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 19 juni 2025.

Göteborg den 7 februari 2025

Jonas Ransgård
Lekmannarevisor

Torbjörn Rigemar
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Lekmannarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelserna ligger till grund för lekmannarevisorernas uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Innehåll

1	Samlad bedömning.....	5
1.1	Rekommendationer	5
2	Grundläggande granskning	6
2.1	Verksamhet	6
2.1.1	Styrelsens beslutsfattande.....	6
2.1.2	Förvaltnings AB Framtidens investeringsärende i Karlstaden	7
2.2	Ekonomi	8
2.3	Intern kontroll.....	8
2.4	Bedömning	9
3	Uppföljning av tidigare granskning.....	10
3.1	Uppföljning av informationssäkerhet	10
3.1.1	Bedömning	10

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna bolagets verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- uppföljning.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med bolaget.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att bolagets interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Genomförd granskning visar på avvikelser inom avgränsade delar av bolagets beslutsfattande. Revisionskontorets bedömning är att beslutsfattandet i sin helhet är ändamålsenligt.

1.1 Rekommendationer

Följande rekommendation kvarstår sedan tidigare år:

- Bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett bolaget i de delar bolaget bedömt möjligt. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

Vidare visar granskningen att bolaget i huvudsak har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Revisionskontoret har gjort iakttagelser avseende styrelsens beslutsfattande.

2.1.1 Styrelsens beslutsfattande

Vi har i den grundläggande granskningen följt styrelsens ärenden och beslutsgranskningen visar att det finns vissa avvikelser i beslutsfattande.

Revisionskontoret noterar i granskningen att flera ledamöter valt att inte delta i styrelsens beslut om budget för 2024. Vi vill påpeka att detta inte frångår berörda ledamöters ansvaret för bolagets verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat i förhållande till bolagets budget 2024 och uppdrag i övrigt. Vi noterar också att ledamöter valt att inte delta i beslut om förslag till bolagsordningar och nominering av ledamöter till förvärvade bolag med paketerande fastigheter i Karlstad.¹

¹ Sammanträdesdatum 2024-11-18, ärendenummer GSHAB-2024-00070.

Granskningen visar också på avsteg från Göteborgs Stadshus AB:s anvisning för ärendeberedning inom koncernen.² Varje nivå i Stadshuskoncernen ska vid sin beredning av beslutsunderlag göra en bedömning utifrån ett ”hela staden-perspektiv” med utgångspunkt i vad som kan vara rimligt att belysa utifrån den egna verksamheten och det egna uppdraget. Enligt anvisningen ska stadens mall för beslutsunderlag följas där en bedömning och eget ställningstagande ska göras. För ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt reglerar även Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning moderbolagets ansvar att yttra sig. Exempelvis har följande ärenden, i delar, fastställts utan eget ställningstagande och överlämnats till kommunstyrelsen:

- yttrande över förnyad hemställan från Göteborg Energi angående utbyggnad av elproduktion
- yttrande över motion angående ansvarsprövning av kommunala bolag i kommunfullmäktige.

Vidare noterar vi att dotterbolaget Liseberg AB under året hemställt ett ärende till kommunfullmäktige gällande bryggfinansiering för återuppbyggnaden av Oceana. Ärendet bereddes direkt av stadsledningskontoret på grund av brådskande skäl. Det är ett avsteg gentemot riktlinjerna för ägarstyrning, som beskriver att Stadshus AB ska yttra sig i principiella ärenden och ärenden av större vikt.

Avsteg från fullmäktiges riktlinjer kan göras när det finns godtagbara skäl och ska då alltid dokumenteras.³ Avsteget ska då prövas i angivet organ, vilket i detta fall är Stadshus egen styrelse.⁴ En information lämnades till Stadshus styrelse i vd-rapporteringen men ärendet behandlades inte formellt av styrelsen i Stadshus AB. I granskningen 2023 noterade revisionskontoret samma hanteringsordning gällande ett ärende från dotterbolaget Business Region Göteborg. Styrelsen hade då informerats om avsteg från stadens ärendeprocess, i stället för att besluta om så skulle ske. Detta i likhet med hanteringen ovan.

2.1.2 Förvaltnings AB Framtidens investeringsärende i Karlastaden

Revisionskontoret har särskilt följt informationspunkten om Förvaltnings AB Framtidens investeringsärende i Karlastaden. Under våren har affären diskuterats på fyra möten i styrelsen, varav två varit extrainsatta på individuella ledamöters begäran. Förvaltnings AB Framtidens styrelse och dess vd har bjudits in vid två tillfällen för att dela information. I november behandlade Stadshus styrelse en hemställan om beslut i kommunfullmäktige från Bygga Hem i Göteborg AB. Ärendet rörde förslag till reviderade bolagsordningar samt förslag till nomineringar av ledamöter och suppleanter för styrelser i samtliga bolag med paketerade fastigheter med byggrätter som förvärvats i Karlastaden.

² Göteborgs Stadshus AB:s anvisning för ärendeberedning inom koncernen s.4.

³ Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument.

⁴ Om den specifika riktlinjen anger vem som prövar avsteg ska prövningen göras i angivet organ, i andra fall bestämmer nämnd eller styrelse själv hur avsteget ska ske. Stadens riktlinjer för ägarstyrning anger inte vem som ska pröva avsteg, varför det är styrelsen som avgör hur avsteg ska göras (Göteborgs Stadsriktlinje för styrande dokument).

Stadshus ska yttra sig i ärenden som hemställs från de direktunderställda bolagen respektive dotterdotterbolagen till kommunfullmäktige för ställningstagande, enligt Göteborgs stads riktlinjer för ägarstyrning och Göteborgs Stadshus AB:s ägardirektiv. Ingen formell behandling av investeringsärendet i Karlastaden har varit aktuell i Stadshus AB:s styrelse, då dotterbolaget Förvaltnings AB Framtiden bedömt att investeringsärendet inte är av principiell beskaffenhet eller av annars större vikt.

Vidare reglerar Stadshus ägardirektiv styrelsens ansvar att aktivt följa de direktunderställda bolagens verksamhet och löpande utvärdera denna. Stadshus ska redovisa väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i den löpande uppföljningen. Bolaget ska också stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag. Stadshus AB har i delårsrapporteringen per mars informerat om förvärvet av byggrätter i Karlastaden.

Enligt arbetsordningen för Stadshus styrelse åligger det styrelsens ordförande att ”tillse att styrelsens ledamöter genom verkställande direktörens försorg förlöpande får den information som behövs för att kunna följa Stadshus AB:s och Stadshuskoncernens resultat, ställning och utveckling i övrigt”. Ordföranden i Stadshus AB har informerats om affären vid två tillfällen under år 2023.

Affären Karlastaden omfattades av insiderlagstiftning vid tillfället för informationsdelningen och en särskild hantering tillämpades. Det medförde att mottagaren antecknades med namn i en loggbok samt att mottagaren fick veta att erhållen informationen inte fick delas.

I samband med Förvaltnings AB Framtidens beslut om affären den 20 december 2023 gav Framtidens styrelse sin vd i uppgift att ta kontakt med Stadshus vd för att informera denne om affären. Stadshus vd avböjde att ta del av insiderinformationen. Samma hanteringsordning som ovan tillämpades.

2.2 Ekonomi

Bolaget ska se till att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramar som beslutats av styrelsen. Bolaget ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att bolaget har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna för året. Granskningen visar vidare att bolaget har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

2.3 Intern kontroll

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden. Granskningen visar även att den interna kontrollen har följts upp och att bolagets system för styrning, uppföljning och kontroll planeras att utvärderas enligt ordinarie tidplan.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att bolaget i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.

Vi har inom ramen för den grundläggande granskningen följt styrelsens ärenden och beslutsfattande. Granskningen visar att det finns vissa avvikelser i beslutsfattandet. Vår bedömning är att beslutsfattandet bör ske i enlighet med riktlinjer för ägarstyrning och anvisningen för ärendeberedning inom koncernen, så att Stadshus AB yttrar sig och beslutar i ärenden enligt regelverket.

Revisionskontorets bedömning av hemställan till kommunfullmäktige gällande bryggfinansiering för återuppbyggnaden av Oceana är att bolaget har brustit i sin hantering av ärendet då styrelsen endast informerades om avsteget i stället för att besluta om att så skulle ske.

Vår granskning rörande investeringsärendet i Karlastaden visar att Förvaltnings AB Framtiden inte hemställde ärendet till fullmäktige. Därmed möjliggjordes inte för Stadshus AB att bereda ärendet. Revisionskontorets granskning av Förvaltnings AB Framtiden, gällande Karlastadenärendet, har visat på brister i informationshantering. Vidare bedömer vi att förutsättningarna vid informationsdelningen om affären till Stadshus ordförande och därefter till Stadshus vd inte har möjliggjort en transparent beredning av ärendet i Stadshus.

Vår bedömning är att Stadshus AB, genom att ta upp ärendet i delårsrapporteringen, agerar utifrån sin roll att stödja kommunstyrelsen i uppsiktsplikten.

3 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av den rekommendation som har lämnats till bolaget tidigare år.

3.1 Uppföljning av informationssäkerhet

På uppdrag av lekmannarevisorerna granskade revisionskontoret 2023 informationssäkerhet. Granskningen resulterade i följande rekommendation till bolaget:

Bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom dokumentgranskning och intervju. Uppföljningen visar att det egna informationsägarskapet har setts över och att utvecklingsbehov har kartlagts i samverkan med stadsledningskontoret och Intraservice. I intervjuer med bolaget beskrivs att en stor del av anpassningarna kommer att ske i samband med implementeringen av ett nytt stadengemensamt systemstöd, planerat till 2025.

Förteckningen över informationstillgångar har kompletterats men ett arbete kvarstår med att kartlägga ansvar och roller inom bolaget, klassificering av informationstillgångarna, behörighetshantering samt säkerställa en uppföljning till styrelsen i enlighet med fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy.

3.1.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att bolaget inte har omhändertagit rekommendationen. Rekommendationen kvarstår.